

สรุปผลการประชุม
คณะกรรมการบริหารการปฏิรูปกิจการไฟฟ้า ในคณะกรรมการบริหารปฏิรูปพลังงาน
สถาปนาปฏิรูปแห่งชาติ
ครั้งที่ ๘

วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๘

ณ ห้องประชุมคณะกรรมการหมายเลข ๒๑๗ ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา ๒

.....

ที่ประชุมได้มีการพิจารณาเรื่อง แนวทางการปฏิรูปการตั้งโรงไฟฟ้าและการซื้อขายไฟฟ้าโดยเสรี ซึ่งมีหน่วยงานที่เข้าร่วมประชุมชี้แจง คือ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การไฟฟ้านครหลวง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

โครงสร้างการไฟฟ้าปัจจุบันเป็นแบบผู้ซื้อไฟฟ้ายรายเดียว (Enhanced Single Buyer (ESB)) โดยการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) เป็นผู้ดำเนินการกิจการระบบผลิตและกิจการระบบส่งไฟฟ้า และเป็นผู้ซื้อไฟฟ้ายรายเดียว แล้วส่งกระแสไฟฟ้าให้การไฟฟ้าฝ่ายจำหน่าย คือ การไฟฟ้านครหลวง (กฟน.) และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.)

ประเทศไทยเคยศึกษาการจัดตั้งตลาดกลางซื้อขายไฟฟ้า ในปี ๒๕๔๓ โดย สำนักคณะกรรมการนโยบายแห่งชาติ ซึ่งมีลักษณะโครงสร้างกิจการผลิตไฟฟ้าที่มีผู้ผลิตไฟฟ้าจำนวนหลายราย เข้ามาแบ่งปันเพื่อประมูลขายไฟฟ้าในตลาดกลางซื้อขายไฟฟ้า ซึ่งผู้ใช้ไฟฟ้าสามารถเลือกซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตรายใดก็ได้ โดยจัดส่งไฟฟ้าตามระบบส่งไฟฟ้าของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) หรือระบบจำหน่ายของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) หรือของการไฟฟ้านครหลวง (กฟน.) หรือจะดำเนินการให้มีระบบสายส่งขึ้นใหม่อีกเป็นการเฉพาะก็ได้

ในปัจจุบัน มีการตั้งโรงไฟฟ้าและการซื้อขายไฟฟ้าเพื่อใช้ภายในนิคมอุตสาหกรรม แต่จะไม่สามารถส่งออกมาขายนอกนิคมอุตสาหกรรมได้ เพราะอาจเกิดปัญหาต่อระบบการส่งไฟฟ้าได้ และหากมีการตั้งโรงไฟฟ้าและการซื้อขายไฟฟ้าโดยเสรีต้องคำนึงถึงผลกระทบ คือด้านคุณภาพไฟฟ้า ได้แก่ แรงดันไฟฟ้าไม่อยู่ในระดับมาตรฐาน สัญญาณรบกวนในระบบไฟฟ้า เช่น อาร์โมนิกส์ ไฟกระพริบ เป็นต้น ด้านความมั่นคงและปลอดภัยของอุปกรณ์ไฟฟ้าของระบบจำหน่าย เช่น กระแสลัดวงจร (Short Circuit) ที่สูงขึ้น เนื่องจากการเชื่อมต่อเครื่องกำเนิดไฟฟ้าขนาดเล็กอีกทั้งยังส่งผลให้ระบบควบคุมและป้องกัน (Control and Protection System) ของระบบจำหน่ายไฟฟ้าอาจทำงานผิดพลาดได้ ด้านพลังงานสูญเสีย (Loss) เครื่องกำเนิดไฟฟ้าขนาดเล็กหากติดตั้งในบริเวณที่ไม่มีความต้องการใช้ไฟฟ้า จะมีแนวโน้มที่ทำให้ Loss ในระบบเพิ่มขึ้น แนวทางการแก้ปัญหา แนวทางการติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้าขนาดเล็กควรกระจายตามพื้นที่ต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการใช้ไฟฟ้าในพื้นที่นั้น ๆ เพื่อช่วยลดพลังงานสูญเสีย นอกจากนี้ควรคำนึงถึงชนิดของแหล่งเชื้อเพลิงที่จะใช้ในการผลิตไฟฟ้าของโรงไฟฟ้าในบริเวณนั้น เพื่อลดต้นทุนในการขนส่งเชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้า

การตั้งโรงไฟฟ้าและการซื้อขายไฟฟ้าโดยเสรี เพื่อรองรับการรวมตัวของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ซึ่งปัจจุบันได้มีการตั้งคณะทำงาน Asian Power Grid ที่มีการรวมตัวกับของประเทศลุ่มแม่น้ำโขง ๕ ประเทศ มีการแลกเปลี่ยนพลังงานเพื่อความมั่นคงด้านพลังงาน หากสามารถให้มีการส่งไฟฟ้าในระหว่างประเทศได้ ประเทศไทยจะเป็นศูนย์กลางในการเชื่อมต่อพลังงานไฟฟ้าโดยที่ประชุมให้ความเห็นว่าหากจะสร้างสายส่งใหม่ให้เชื่อมต่อระหว่างประเทศ อาจประสานขอใช้พื้นที่ทางรถไฟที่กำลังจะสร้างเพื่อเชื่อมต่อระหว่างประเทศได้โดยไม่กระทบกับพื้นที่ของประชาชน

การตั้งโรงไฟฟ้าและการซื้อขายไฟฟ้าเสรี อาจมีอุปสรรคปัญหาบ้าง ได้แก่ การกำหนดราคาไฟฟ้าในตลาดกลาง การลงทุนสายส่ง ซึ่งค่อนข้างมีต้นทุนที่สูงมากรวมทั้งเรื่องความมั่นคงและการผลิตไฟฟ้าสำรอง แต่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต้องทำการศึกษาหาแนวทางและมีความตั้งใจที่จะให้เกิดการเปลี่ยนแปลง เพื่อปฏิรูปกิจการไฟฟ้าเพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสเพิ่มทางเลือกในการใช้หรือซื้อขายไฟฟ้าโดยเสรีอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียมกัน

การประชุมของคณะอนุกรรมการฯ ครั้งต่อไป

ที่ประชุมมีมตินัดประชุมในครั้งต่อไปในวันพฤหัสบดีที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ เวลา ๑๓.๐๐ นาฬิกา เพื่อพิจารณาเรื่อง แนวทางการปฏิรูปการตั้งโรงไฟฟ้าและการซื้อขายไฟฟ้าโดยเสรี (ต่อเนื่อง)

นายนิรันดร์ แสนสอน

นิติกรชำนาญการ

ผู้สรุปผลการประชุม

นางสาวปวันรัตน์ ธนรัฐธราวิทย์ /พิมพ์

นางสินี สัมมี /ทาน ๑